

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	22/03/2021
Pwnc:	Ffioedd Cartrefi Gofal y Sector Annibynnol ar gyfer 2021/22
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd Llinos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Iola Richards – Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro
Awdur yr Adroddiad:	Carwyn Edwards – Rheolwr Cyllid
Ffôn:	01248 752699
E-bost:	CarwynEdwards@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol	Pob Aelod

A – Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

O 6 Ebrill 2016, mae'r fframwaith ar gyfer asesiad ariannol a chodi ffioedd bellach yn dod dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Rhaid i'r Awdurdod Lleol adolygu ffioedd yn y sector cartrefi gofal annibynnol bob blwyddyn i gyd-fynd â newidiadau Llywodraeth Ganolog i lefelau budd-daliadau a phensiynau.

Wrth bennu ffioedd ar gyfer cartrefi gofal yn y sector annibynnol, rhaid i ni ddangos ein bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i gostau'r ddarpariaeth wrth benderfynu ar ein ffioedd gofal sylfaenol. Gwneir hyn mewn cydweithrediad gyda'r Awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru a'r Bwrdd Iechyd drwy ddefnyddio Methodoleg Ffioedd Ranbarthol, fel y gwnaed yn y blynyddoedd diwethaf. Byddwn yn parhau i ddefnyddio'r model hwn ar gyfer 2021/22, sy'n adlewyrchu'r newidiadau deddfwriaethol o ran y cyflog byw cenedlaethol a chwyddiant, yn ogystal â chostau a briodolir i gwrdd â chostau staff asiantaeth.

Mae Methodoleg Gogledd Cymru (Atodiad 1) wedi argymhell cynnydd rhwng 3.42% a 3.73% ar draws y pedwar categori gofal. Cynigir y ffioedd isod ar gyfer 2021/22:-

Tabl 1 – Argymhelliad Methodoleg Gogledd Cymru

Categori	2020/21	2021/22	Cynnydd £	Cynnydd %
Preswyl (Oedolion)	£585.72	£605.73	£20.01	3.42%
Preswyl (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl)	£609.91	£631.40	£21.49	3.52%
Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£641.37	£664.46	£23.09	3.6%
Nyrsio (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£677.65	£702.91	£25.26	3.73%

Mae'r cyfan o'r uchod yn seiliedig ar elw ar fuddsoddiad o 10% ar gyfer 2020/21 a 2021/22.

Fel rhan o osod y ffioedd ar gyfer 2021/22, ymgynghorodd Ynys Môn ar fethodoleg ffioedd Gogledd Cymru.

Mae Penaeithiaid Gwasanaethau Oedolion Gogledd Cymru (NASH) wedi cytuno bod y codiadau a nodwyd yn gyson â gweithredu'r model ffioedd.

Yn dilyn trafodaeth gyda'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151, rydym yn bwriadu defnyddio'r fethodoleg ranbarthol ar gyfer:-

- Gofal Preswyl i Bobl Hŷn Bregus eu Meddwl;
- Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol).

Mae'r Gwasanaeth yn argymhell bod yr Elw ar Fuddsoddiad ar gyfer lleoliadau Nyrsio ar gyfer Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl yn aros ar 12%, fel cydnabyddiaeth o'r pwysau yn y maes hwn ac yn unol â'r ffioedd a gynigir gan awdurdodau lleol cyfagos.

Yn gyson â'r cyfeiriad strategol y mae'r Cyngor yn ei gymryd o ran datblygu dewisiadau amgen i ofal preswyl ar ffurf Tai Gofal Ychwanegol a gofal cartref, ac wedi ystyried fforddiadwyedd y cynnydd a gynigir ar gyfer Cartrefi Gofal Preswyl, rydym yn argymhell cynnig elw is ar fuddsoddiad, sef 9%, fel y gwnaed yn y blynyddoedd diwethaf.

O'r herwydd, mae Ynys Môn yn argymhell y cyfraddau isod ar gyfer eu cymeradwyo:-

Tabl 2 – Ffioedd Arfaethedig Ynys Môn ar gyfer 2021/22

Categori	2020/21	2021/22	Cynnydd £	Cynnydd %	Elw ar Fuddsoddiad
Preswyl (Oedolion)	£576.00	£596.01	£20.01	3.47%	9%
Preswyl (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl)	£609.91	£631.40	£21.49	3.52%	10%
Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£641.37	£664.46	£23.09	3.6%	10%
Nyrsio (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£697.08	£722.34	£25.26	3.62%	12%

Efallai y bydd angen ystyried cyflwyniadau unigol gan ddarparwyr ynghylch y ffioedd hyn. Petai tystiolaeth glir i ddangos nad yw'r ffi a bennwyd yn ddigonol mewn unrhyw achos unigol, bydd angen i'r Cyngor ystyried eithriadau i'r ffioedd a bennwyd. Cynigir bod unrhyw benderfyniadau o'r fath yn cael eu dirprwyo i'r Aelod Portffolio, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 a'r Pennaeth Gofal Cymdeithasol Oedolion.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith:-

1. Cydnabod Methodoleg Ffioedd Gogledd Cymru, fel y cafodd ei gweithredu hyd yma gan yr Awdurdodau yng Ngogledd Cymru, fel sylfaen ar gyfer pennu ffioedd yn Ynys Môn yn ystod 2021/22 (Atodiad 1);
2. Cymeradwyo'r argymhelliad i gynyddu'r lefelau ffioedd fel y nodwyd yn Nhabl 2;
3. Yr un modd ag Awdurdodau eraill, rhoi'r awdurdod i'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Swyddogaeth Adnoddau ymateb i unrhyw geisiadau gan gartrefi unigol i edrych ar eu cyfrifon penodol a defnyddio'r ymarfer fel sylfaen i ystyried unrhyw eithriadau i'r ffioedd y cytunwyd arnynt. Rhaid i unrhyw eithriadau gael eu cytuno gyda'r Aelod Portffolio, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 a'r Pennaeth Oedolion o'r cyllidebau cyfredol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Penderfynwyd mabwysiadu Elw ar Fuddsoddiad sydd wedi'i ddiwygio ychydig ar gyfer 2 categori yn seiliedig ar y rhesymau a nodwyd yn yr adroddiad hwn.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae angen i Awdurdodau Lleol bennu ffioedd cartrefi gofal yn unol â pholisi cenedlaethol. Mae gan y penderfyniad hwn oblygiadau ariannol i gyllideb yr Awdurdod Lleol o ran fforddiadwyedd yn yr hinsawdd ariannol sydd ohoni.

CH – A yw'r polisi hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r penderfyniad hwn yn gyson â'r cytundeb a wnaed i gydweithio gydag Awdurdodau Lleol eraill yng Ngogledd Cymru ac i ddefnyddio Methodoleg Gogledd Cymru i bennu'r ffioedd bob blwyddyn.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
<p>Gellir cwrdd ag effaith dybiedig y newidiadau hyn ar gyllideb y Gwasanaeth yn 2021/22 o fewn y gyllideb.</p> <p>Ar sail nifer preswylwyr 2020/21, byddai'r cynnydd arfaethedig yn y ffioedd yn arwain at bwysau ar gostau o thua £140k, a hynny ar ôl cymryd i ystyriaeth y chwyddiant a ychwanegwyd ar gyfer 2021/22. Dengys data ac ystadegau bod y galw am leoliadau Nyrsio a Phreswyl wedi gostwng yn ystod y 6 mis diwethaf, o bosib oherwydd cwmp yn hyder y cwsmer o ganlyniad i'r pandemig Covid19. Mae'n bwysig nodi y gallai hyder y cwsmer gynyddu dros gyfnod o amser. Gan dybio y bydd y galw yn cynyddu unwaith eto, bydd angen i ni nodi'r pwysau ariannol wrth osod y ffioedd ar gyfer 2022/23.</p>		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	
2	Cyllid / Adran 151 Finance (gorfodol)	Trafodwyd gyda'r Swyddog Adran 151 ar 8-3-21
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	I'w gadarnhau
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgrwtini	Amherthnasol
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol
10	Unrhyw gyrrff allanol eraill	Amherthnasol
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	Amherthnasol
2	Gwrthdlodi	Amherthnasol
3	Trosedd ac Anhrefn	Amherthnasol
4	Amgylcheddol	Amherthnasol
5	Cydraddoldebau	Amherthnasol
6	Cytundebau Canlyniad	Amherthnasol
7	Arall	Amherthnasol
F - Atodiadau		
Atodiad 1 – Methodoleg Gogledd Cymru		
FF – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Amherthnasol		